

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Donos Aliona

a judecat, fără citarea părților, recursurile declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2022, de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Marinescu Dumitru, în numele inculpatului

Catan Victor Xxxxx, născut la xxxxx,
domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.10.2021 – 18.01.2022;

Instanța de apel: 23.02.2022 – 26.09.2022;

Instanța de recurs: 26.01.2023 – 20.12.2023.

Asupra recursurilor declarate, completul de judecată

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 18 ianuarie 2022 Catan Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 03.06.2021*), cu aplicarea art. 70 alin. (3), 79 alin. (1) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la închisoare pe un termen de 1 an, fără amendă;

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 28.08.2021*) cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, închisoare pe un termen de 3 ani și 1 lună, fără amendă;

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 03.09.2021*), cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la închisoare pe un termen de 3 ani și 1 lună, fără amendă.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, lui Catan Victor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii stabilite lui Catan Victor pe o perioadă de probațiune de 4 ani, dacă în perioada de probațiune condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-

a acordat, obligându-l să participe la programe probaționale și să presteze muncă neremunerată în folosul comunității pentru o perioadă de 100 ore.

A fost soluționată chestiunea cu privire la corpurile delictive.

2. Pentru a hotărî astfel, prima instanță, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a constatat că, Catan Victor la 03.06.2021, aproximativ la ora 22:50, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitând în mod conștient survenirea acestora, aflându-se în adiacentul blocului locativ din xxxxx, a sustras în mod deschis din mâna Galinei Varzari un telefon mobil de model „Xiaomi Redmi 9”, cu numerele de IMEI: xxxxx și IMEI: xxxxx, la prețul de 5000 lei, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii într-o direcție necunoscută, în rezultat cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă.

Aceste acțiuni ale lui Catan Victor au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot Catan Victor la 28.08.2021, aproximativ ora 22:30, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitând în mod conștient survenirea acestora, aflându-se în adiacentul localului „Vila Nouă”, amplasat pe xxxxx, prin acces liber, profitând de neatenția părții vătămate Țăran Cristian, a sustras de pe un scaun o geantă pentru bărbați la preț de 400 lei, în care se aflau mijloace bănești în sumă de 6 000 lei, 100 Euro, care conform cursului oficial BNM constituie 2078,96 lei, un telefon mobil de model „iPhone 6S” la preț de 4157,92 lei, precum și mai multe acte și încercând să părăsească locul comiterii faptei, a fost observat de către partea vătămată care l-a somat să returneze bunurile sustrate, însă în pofida acestui fapt, Catan Victor și-a continuat intențiile infracționale, eschivându-se de la fața locului într-o direcție necunoscută, în rezultat cauzându-i lui Țăran Cristian o daună materială considerabilă, în sumă totală de 12636,88 lei.

Aceste acțiuni ale lui Catan Victor au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot Catan Victor la 03.09.2021, aproximativ la ora 15:30, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitând în mod conștient survenirea acestora, aflându-se în fața scării nr. 2 a blocului locativ din xxxxx, a sustras în mod deschis din mâna Dariei Cucu un telefon mobil de model „Samsung M21” în care activau cartelele SIM 1 cu nr. xxxxx și SIM 2 cu nr. xxxxx, la preț de 4547 lei, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii într-o direcție necunoscută, în rezultat cauzându-i părții vătămate Cucu Tatiana o daună materială considerabilă.

Aceste acțiuni ale lui Catan Victor au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Împotriva sentinței apel au declarat procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Balan Veaceslav și avocatul Marinescu Dumitru, în numele inculpatului Catan Victor.

3.1. Procurorul Balan Veaceslav prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Catan Victor în baza:

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 03.06.2021*), cu aplicarea art. 70 alin. (3), 79 alin. (1) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la închisoare pe un termen de 2 ani și 4 luni;

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 28.08.2021*) cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, închisoare pe un termen de 3 ani;

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 03.09.2021*), cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la închisoare pe un termen de 3 ani.

Prin aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabilit, lui Catan Victor, pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor acuzarea a invocat că, în circumstanțele când o persoană timp de 3 luni comite 3 jafuri pe teritoriul mun. Chișinău, adică câte o infracțiune pe lună, aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, nu va duce la atingerea scopurilor pedepsei penale.

Astfel, prima instanță a ajuns la concluzia aplicării unei sancțiuni cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, motivând că inculpatul a comis prima infracțiune în timpul minoratului, iar celelalte două la vârsta de 18 ani, paguba este integral restituită, părțile vătămate nu au pretenții, ținând cont de principiul umanismului, principiile justiției restorative, de Convenția a drepturilor copilului, că nu are antecedente penale, diferit justiției pentru prima dată, nu a aplicat violența și este la început de cale în viață.

Însă, prima instanță greșit a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, neținându-se cont de circumstanțele cauzei și anume de faptul că infracțiunile incriminate, potrivit prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, se clasifică ca fiind infracțiuni grave.

Totodată, faptul că, Catan Victor a recunoscut vina, nu este un temei de suspendare condiționată a executării pedepsei, deoarece acestuia i-a fost dată posibilitatea examinării cauzei în procedură specială, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, prima instanță nu a ținut cont de faptul că în prezent pe teritoriul mun. Chișinău, se comit o multitudine de infracțiuni de jaf, persoanele vinovate atentând într-o formă brutală și cinică la posesia asupra bunurilor mobile a altor persoane, ignorând prezența altor persoane, sfidând riscul de a fi descoperit, intenționat alegând în calitate de potențială victimă, copii și femei cu fizicul slab, iar aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, îi încurajează pe infractori și se creează în societate perceperea precum că organele de drept și justiția nu își îndeplinesc corect obligațiile stabilite prin lege.

3.2. Avocatul Marinescu Dumitru prin apelul declarat în numele inculpatului Catan Victor a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului a-i stabilit perioada termenului de probă de 1 an, motivând că termenul de probă de 4 ani, stabilit de către prima instanță, este prea aspru, or, în speță, Catan Victor a recunoscut integral vina, a săvârșit infracțiunile ca rezultat al unor circumstanțe grele (starea materială precară) și în timpul minoratului.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2022 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Marinescu Dumitru, în numele inculpatului Catan Victor, admis apelul acuzatorului de stat Balan Veaceslav, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care lui Catan Victor, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f), art. 187 alin. (2) lit. f) și art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal și condamnat cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, la închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în conformitate cu art. 90¹ Cod penal s-a dispus suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate de 2 (doi) ani 6 (șase) luni din pedeapsă în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 (doi) ani 6 (șase) luni, în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal se suspendă condiționat pe termen de probațiune de 4 (patru) ani.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat că apelul acuzării este întemeiat, iar cel al apărării nu are suport legal, indicând că prima instanță nu a individualizat corect pedeapsa aplicată lui Catan Victor, sub aspectul modalității de executare a acesteia, reieșind din circumstanțele în care au fost comise faptele, caracterul și gradul prejudiciabil al faptelor și personalitatea inculpatului.

În sensul celor menționate, instanța de apel a statuat că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. În concordanță, instanța a considerat că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, instanța de apel a menționat că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

La caz, instanța de apel a relevat că acțiunile inculpatului Catan Victor cuprind elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 alin. (4) Cod penal, aceasta se califică ca infracțiune gravă. Tot aici, s-a reținut că inculpatul Catan Victor vina în comiterea infracțiunilor incriminate a recunoscut-o integral, căindu-se sincer și solicitând examinarea cauzei penale în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

În continuare, instanța de apel a menționat că sunt prezente circumstanțele atenuante – săvârșirea infracțiunii de către un minor (episodul din 03.06.2021) și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani (episoadele din 28.08.2021 și 03.09.2021), or Catan Victor la 20.08.2021 a împlinit vârsta de 18 ani, și înlăturarea daunei cauzate prin infracțiune. Totodată, în conformitate cu art. 77 Cod penal, a fost reținută circumstanța agravantă – săvârșirea infracțiunii cu bună știință împotriva unui minor.

Astfel, cele reținute mai sus au fost valorificate la stabilirea limitelor de pedeapsă, în acest sens fiind aplicate prevederile art. 70 alin. (3)-(3¹), art. 79 Cod penal cât și prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală. Respectiv, aceleași circumstanțe nu pot fi reținute și la individualizarea pedepsei, sub aspectul modalității de executare a pedepsei, de vreme ce raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitative prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii – condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului – condiții subiective.

În cadrul condițiilor suspendării, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din fapta și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. În afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de fond trebuia să motiveze suplimentar, din care considerente a concluzionat că, nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul de pedeapsă stabilit. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Prin urmare, ținând cont de faptul că inculpatul Catan Victor într-o perioadă relativ scurtă de timp (3 luni) a comis 3 infracțiuni de jaf, care se califică ca infracțiuni grave, iar personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei conduite

ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență, instanța de apel a apreciat că în privința lui Catan Victor, care anterior nu a fost judecat, urmează a fi aplicate prevederile art. 90¹ Cod penal, dispunând suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate de 2 (doi) ani 6 (șase) luni din pedeapsă în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 (doi) ani 6 (șase) luni, în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, a fost suspendat condiționat pe termen de probațiune de 4 (patru) ani, or aplicarea pedepsei penale în cauza dată și executare a acestei sancțiuni, în mod firesc urmează să aducă la conștiința inculpatului pericolul faptelor sale și să excludă predispunerea lui de a mai comite asemenea fapte, aspecte pe care inculpatul nu le-a conștientizat la moment.

5. Nefiind de acord cu decizia, recursuri declară procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și avocatul Marinescu Dumitru, în numele inculpatului Catan Victor.

5.1. Procurorul Scutelnic Cătălin prin recursul declarat, invocând prezența erorii judiciare prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările de până la 01 septembrie 2023*), solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivarea cerințelor, acuzarea indică că instanța de apel în mod eronat a interpretat și aplicat pe caz prevederile art. 75 Cod penal și la alegerea și aplicarea pedepsei numite lui Catan Victor nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauze penale, personalitatea inculpatului, modul în care a fost comisă infracțiunea prin impactul acesteia asupra întregii societăți.

La acest capitol acuzarea menționează că inculpatul Catan Victor este condamnat pentru comiterea a trei fapte penale: dintre care prima faptă prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal a fost comisă în stare de minorat, iar următoarele două infracțiuni – după atingerea majoratului.

Prin urmare, instanța corect a delimitat modalitatea de calculare a pedepsei numite lui Catan Victor, și, dacă în cazul săvârșirii infracțiunii în stare de minorat, în mod just a redus pedeapsa prin aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) și art. 70 alin. (3) Cod penal, atunci, în cazul celorlalte două infracțiuni săvârșite după atingerea majoratului, în mod greșit a calculat termenul de pedeapsă aplicat inculpatului Catan Victor Vitalii.

Astfel, sancțiunea art. 187 alin. (2) Cod penal prevede limitele de pedeapsa cu închisoare de la 5 la 7 ani, care, în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, urmează a fi redusă cu 1/3, noile limite ale pedepsei, constituind de la 3 ani 4 luni la 4 ani 8 luni.

Totodată, fiind corect aplicate pe caz prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, instanța urma să calculeze pedeapsa anume în conformitate cu aceste prevederi, fapt în temeiul căruia urma să constate că la reducerea pedepsei de 4 ani 8 luni cu 1/3 limitele pedepsei constituie 3 ani 1 lună și 10 zile și nu 3 ani 1 lună după cum greșit a constatat prima instanță.

Așadar, 3 ani 1 lună și 10 zile constituie atât limita minimă cât și cea maximă a pedepsei ce urma a fi numită lui Catan Victor pentru comiterea episoadelor din 28.08.2021 și 03.09.2021.

5.2. Avocatul Marinescu Dumitru prin recursul declarat în numele inculpatului Catan Victor invocă motive similare apelului (*a se vedea pct. 3.2. a prezentei hotărâri*) și, făcând referire la prezența erorii prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările de până la 01*

septembrie 2023) solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care lui Catan Victor să-i fie micșorat termenul de probațiune la 1 an.

6. Referință depune avocatul Marinescu Dumitru, în numele inculpatului Catan Victor, pledând pentru inadmisibilitatea recursului declarat de către procuror.

7. Titularii recursurilor s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală au depus cererile în termen.

8. Judecând recursurile în baza materialelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acestea urmează a fi respinse din următoarele motive:

Cu titlu preliminar, completul de judecată menționează că din interpretarea art. XI alin. (3) Legea nr. 246 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 rezultă că *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului*, procedura de judecare urmând a fi efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În cazul din speță, recurenții au depus recurs până la 01 septembrie 2023, astfel că acestea se judecă în temeiurile în vigoare la data depunerii lor.

Cât privește recursurile declarate, completul de judecată statuează că titularii solicită casarea totală a hotărârii și invocă prezența erorii judiciare prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările de până la 01 septembrie 2023*) – s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În continuare, completul de judecată stabilește că speței îi sunt incidente prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*) potrivit cărora, judecând recursul, instanța îl respinge, cu menținerea hotărârii atacate.

Pentru a hotărî astfel, completul de judecată menționează că obiectul de studiu a instanței de recurs se limitează la chestiuni de drept, rațiunea și finalitatea exercitării recursului constând în înlăturarea erorilor admise la etapa precedentă de judecare a cauzei.

La caz, recurenții critică hotărârea instanței de apel doar în partea individualizării pedepsei, ceea ce și constituie obiect de judecare în instanța de recurs.

Cu referire la individualizarea pedepsei, completul de judecată reține că, prima instanță a condamnat pe Catan Victor în baza:

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 03.06.2021*), cu aplicarea art. 70 alin. (3), 79 alin. (1) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la închisoare pe un termen de **1 an**, fără amendă;

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 28.08.2021*) cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, închisoare pe un termen de **3 ani și 1 lună**, fără amendă;

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 03.09.2021*), cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la închisoare pe un termen de **3 ani și 1 lună**, fără amendă.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, lui Catan Victor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă

de închisoare pe un termen de 5 ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii stabilite lui Catan Victor pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

Considerând netemeinică sentința, în partea individualizării pedepsei, apeluri au declarat procurorul Balan Veaceslav și avocatul Marinescu Dumitru, în numele inculpatului Catan Victor.

Potrivit apelului declarat de către procurorul Balan Veaceslav acesta nu a fost de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, pledând pentru excluderea acestora cât și pentru aplicarea pedepsei cu închisoare în baza:

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 03.06.2021*), cu aplicarea art. 70 alin. (3), 79 alin. (1) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la închisoare pe un termen de **2 ani și 4 luni**;

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 28.08.2021*) cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, închisoare pe un termen de **3 ani**;

- art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (*episodul din 03.09.2021*), cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la închisoare pe un termen de **3 ani**.

Prin aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabilit, lui Catan Victor, pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis (*a se vedea pct. 3.1. a prezentei hotărâri*).

Cele indicate în cererea de apel, procurorul Scutelnic Cătălin a susținut în ședința de judecată a instanței de apel (*a se vedea f.d. 15, vol. III*), mențiunile procesului-verbal al ședinței de judecată nefiind obiectate de către acuzare, în conformitate cu prevederile art. 336 alin. (6) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările de până la 01 septembrie 2023*).

Adoptând soluția, instanța de apel s-a expus ținând cont de cele indicate inclusiv în cererea de apel a procurorului cât și de cele susținute în ședința de judecată de către acuzare (*a se vedea pct. 4.1. a prezentei hotărâri*).

În continuare, completul de judecată reține că procurorul a declarat recurs, solicitând casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, motivând că limitele pedepsei pentru infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, săvârșită la 28.08.2021 și la 03.09.2021, au fost greșit calculate (*a se vedea pct. 5.1. a prezentei hotărâri*).

Analizând motivele procurorului-recurent prin prisma prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările de până la 01 septembrie 2023*), **potrivit căroră temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel**, completul de judecată statuează că acuzarea nu a invocat în apelul declarat că au fost greșit calculate limitele pedepsei pentru infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, săvârșită la 28.08.2021 și la 03.09.2021 și nu a pledat pentru mărirea cuantumului pedepsei cu închisoare stabilit lui Catan Victor pe episoadele săvârșite la 28.08.2021 și respectiv la 03.09.2021 (comise după împlinirea vârstei de 18 ani), dimpotrivă a solicitat stabilirea doar a câte 3 ani închisoare pentru fiecare episod.

Prin urmare, argumentul susținut de către procurorul-recurent nu poate constitui obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de recurs.

Referitor la recursul declarat de către avocatul Marinescu Dumitru, în numele inculpatului Catan Victor, completul de judecată reține că temeiurile pentru recurs semnalate de recurent nu sunt incidente în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 90 și 90¹ Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolelor incriminate.

Astfel, se menționează că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înlăture acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, or conform alin. (1) art. 75 Cod penal *persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod*. De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu – gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte – persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La caz, cele enunțate supra au fost respectate, iar criticile formulate de avocatul-recurent în recurs sunt identice cu cele indicate în apel și au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin (*hotărârea CtEDO García Ruiz versus Spania*), or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

Totodată, în conformitate cu practica națională judiciară constantă, în cazul condamnării inculpatului minor, instanța va stabili limitele de pedeapsă ce urmează a fi aplicată minorului (art. 70 alin.(3) Cod penal), având în vedere că termenul maxim al închisorii, prevăzut de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, se reduce la jumătate, iar limita minimă se va reține de 3 luni închisoare, având în vedere prevederea art. 70 alin. (2) Cod penal, din care însă nu se mai poate face reducere (pct. 33 din *Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești, nr. 13 din 16.12.2013 cu modificările ulterioare*)

În aceste circumstanțe, completul de judecată constată că, în speță, au fost examinate problemele esențiale care au fost puse în fața instanței, aceasta argumentând amplu motivele care i-au format convingerea în susținerea soluției adoptate, atât în raport cu argumentele din apelul părții acuzării și a apărării cât și a poziției primei instanțe expuse în sentință, ceea ce deduce concluzia că argumentele

invocate de recurenți prin prisma temeiului pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările de până la 01 septembrie 2023*), poartă un caracter formal, fără o argumentare temeinică.

Totodată, completul de judecată reține că, simpla posibilitate de a exista două puncte de vedere asupra unei chestiuni nu este un temei pentru reexaminarea cauzei. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar când devine necesară ca urmare a unor circumstanțe ce au un caracter substanțial și obligatoriu, ceea ce la caz nu s-a dovedit (hotărârea CtEDO *Ryabykh versus Federația Rusia*).

În concluzie, hotărârea corespunde rigorilor legii, or în spiritul art. 6 CoEDO, motivarea unei hotărâri judecătorești are în mod deosebit scopul de a demonstra părții că a fost ascultată și astfel să contribuie la o mai bună acceptare a deciziei (*hotărârea Taxquet versus Belgia*).

În urma celor expuse, completul de judecată constată că în prezenta cauză nu se întrevede eroarea prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările ulterioare până la 01 septembrie 2023*) și ca urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursurile declarate urmează a fi respinse.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Respinge recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Marinescu Dumitru, în numele inculpatului Catan Victor, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2022 în cauza penală a lui **Catan Victor XXXX**.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Donos Aliona